

2010

ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ

ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆ - II

ಸಮಯ: 3 ಘಂಟೆಗಳು]

[ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು: 300

ಸೂಚನೆಗಳು

ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ನಿಮ್ಮ ಪ್ರವೇಶ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲೇ (ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಅಥವಾ ಕನ್ನಡ) ನೀವು ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಬರೆಯತಕ್ಕದ್ದು; ಇದನ್ನು ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮುಖಪುಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ನೀಡಲಾದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಮೂದಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಕನ್ನಡ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹ ಉಂಟಾದಲ್ಲಿ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಗಮನಿಸಿ.

ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಭಾಗಗಳಿವೆ :

A	20 ಅಂಕಗಳು
B	100 ಅಂಕಗಳು
C	90 ಅಂಕಗಳು
D	90 ಅಂಕಗಳು

ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ನಿಗದಿಸಲಾದ ಅಂಕಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ನಮೂದಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಭಾಗ A, B ಮತ್ತು C ಯಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.
ಭಾಗ D ಯಲ್ಲಿಯ ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಿ.

Note : The English version of the instructions is printed on the front cover of this question paper.

(7)

24/2

ಭಾಗ - C

(6×15=90)

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರವೂ 150 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತಿರಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ 15 ಅಂಕಗಳು.

12. ಜನರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಡುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಸಭೆಯ ಪಾತ್ರ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ.
13. ಕೃಷಿ ವಿಸ್ತರಣೆಯ ಧ್ಯೇಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ.
14. ಅಧಿಕಾರಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಾಹಕರು ಮತ್ತು ಜನರಿಂದ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ.
15. ಸರ್ಕಾರದ ತತ್ವಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ.
16. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಯೋಗದ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿ.
17. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯೋತ್ತರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವ ಸರ್ಕಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಿ.

ಭಾಗ - D

(3×30=90)

ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರವೂ 300 ಪದಗಳನ್ನು ಮೀರದಂತಿರಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ 30 ಅಂಕಗಳು.

18. ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣಕ್ಕಾಗಿ ಸಂವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವ 73ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಿ.
19. ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಬರೆಯಿರಿ.
20. ಸರ್ಕಾರಿ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ಎದುರಾಗಿರುವ ಕೆಲವು ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಇಂದಿನ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಸ್ತುತತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ.
21. ಸರ್ಕಾರ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಿ.
22. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಚಳುವಳಿಯು ಬೆಳೆದು ಬಂದ ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿ.

[Turn over

PART – C

(6×15=90)

Answer each question in about 150 words. Each question carries 15 marks.

12. Discuss the role and importance of Gram Sabha in giving power to people.
 13. Discuss the objectives of agricultural extension.
 14. Discuss the relationship between the officials functionaries and elected representatives of the people.
 15. Discuss the principles of co-operation.
 16. Outline the history and growth of Panchayati Raj experiment in Karnataka.
 17. Critically discuss the pre and post Independence growth of Co-operation in India.
-

PART – D

(3×30=90)

Answer any three of the following questions, each in about 300 words. Each question carries 30 marks.

18. Critically discuss the significance of the 73rd amendment to the constitution for democratic decentralization.
19. Critically discuss the Panchayati Raj system.
20. Discuss the relevance of co-operation in the present day context outlining some of the challenges to the co-operative enterprises.
21. Critically discuss the role of the State in the co-operative movement.
22. Trace the growth of the co-operative movement in Karnataka.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರವೂ 100 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತಿರಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ 10 ಅಂಕಗಳು.

2. ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಜಿ.ವಿ.ಕೆ. ರಾವ್ ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿದ ಶಿಫಾರಸುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ.
3. ಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿಯ ಮೂಲತತ್ವ ಚಿಂತನೆಯ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
4. ಸಹಕಾರಿ ಸಾಲ ಸಂರಚನೆಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
5. ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ.
6. ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಶಾಹಿಯ ಪಾತ್ರ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ.
7. ಭಾರತದ ಸಹಕಾರಿ ಮಾರುಕಟ್ಟೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ರಚನೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
8. ಖಾಸಗಿ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಉದ್ಯಮದೊಂದಿಗೆ ಸಹಕಾರಿ ಉದ್ಯಮವು ಹೇಗೆ ಹೋಲಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ ?
9. ಸಹಕಾರ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿ.
10. ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರಗಳ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ.
11. ಕೃಷಿಯನ್ನು ಕುರಿತ ರಾಯಲ್ ಆಯೋಗದ ಶಿಫಾರಸುಗಳ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

Answer each question in about 100 words. Each question carries 10 marks.

2. Discuss the recommendations of the G.V.K. Rao Committee relating to Panchayati Raj.
3. Highlight the basic philosophy of the co-operative movement.
4. Outline the co-operative credit structure.
5. Discuss the functions of Panchayati Raj institutions.
6. Discuss the role of the bureaucracy in rural development administration.
7. Outline the structure of cooperative marketing in India.
8. How does the co-operative enterprise compare with the private and public enterprise ?
9. Highlight the importance of co-operative education.
10. Discuss the nature and scope of Krishi Vigyan Kendras.
11. Highlight the recommendations of the Royal Commission on Agriculture.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಸುಮಾರು 50 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ 5 ಅಂಕಗಳು.

1. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಿಗೆ ಕಿರು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

(ಎ) ಬಲವಂತರಾಯ್ ಮೆಹ್ತಾ ಅಧ್ಯಯನ ತಂಡವು ತನ್ನ ಶಿಫಾರಸುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡಿದೆ ?

(ಬಿ) ಕರ್ನಾಟಕದ ಗ್ರಾಮೀಣ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳು.

(ಸಿ) NABARD ಯಾವ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತದೆ ? ನಿರೂಪಿಸಿ.

(ಡಿ) ಕರ್ನಾಟಕ ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ.

PART – A

(4×5=20)

Answer each question in about 50 words. Each question carries 5 marks.

1. Write short notes on the following :

- (a) What was the thrust of the recommendations of the Balwant Rai Mehta study team ?
- (b) Rural industries in Karnataka.
- (c) Outline the thrust of NABARD.
- (d) Discuss the role of the Karnataka Hyderabad Development Authority.

24/2

2010

RURAL DEVELOPMENT AND CO-OPERATION**Paper – II**

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 300

INSTRUCTIONS

Each question is printed both in English and in Kannada.

Answers must be written in the medium specified (English or Kannada) in the Admission Ticket issued to you, which must be stated clearly on the cover of the answer book in the space provided for this purpose. In case of any doubt in the Kannada text, please refer to English text.

This paper has four Parts :

A	20 Marks
B	100 Marks
C	90 Marks
D	90 Marks

Marks allotted to each question are indicated in each Part.

All questions in Part A, Part B and Part C are compulsory.

*Answer any **three** questions in Part D.*

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ: ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸೂಚನೆಗಳ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಂತರವನ್ನು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಕೊನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ.

SEAL

2010

ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ

ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆ - I

ಸಮಯ : 3 ಘಂಟೆಗಳು]

[ಗರಿಷ್ಠ ಅಂಕಗಳು : 300

ಸೂಚನೆಗಳು

ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಹಾಗೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ನಿಮ್ಮ ಪ್ರವೇಶ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ನಮೂದಿಸಿರುವ ಮಾಧ್ಯಮದಲ್ಲೇ (ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಅಥವಾ ಕನ್ನಡ) ನೀವು ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಬರೆಯತಕ್ಕದ್ದು; ಇದನ್ನು ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಮುಖಪುಟದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ನೀಡಲಾದ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಮೂದಿಸತಕ್ಕದ್ದು. ಕನ್ನಡ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹ ಉಂಟಾದಲ್ಲಿ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ದಯವಿಟ್ಟು ಗಮನಿಸಿ.

ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಭಾಗಗಳಿವೆ :

A	20 ಅಂಕಗಳು
B	100 ಅಂಕಗಳು
C	90 ಅಂಕಗಳು
D	90 ಅಂಕಗಳು

ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ನಿಗದಿಸಲಾದ ಅಂಕಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ನಮೂದಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಭಾಗ A, B ಮತ್ತು C ಯಲ್ಲಿನ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಉತ್ತರಿಸಿ.

ಭಾಗ D ಯಲ್ಲಿಯೂ, ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಿ.

Note : The English version of the instructions is printed on the front cover of this question paper.

(7)

24/1

ಭಾಗ - C

(6×15=90)

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರವೂ 150 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತಿರಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ 15 ಅಂಕಗಳು.

12. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ವರೀಕರಣದ ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿ ಜಾತಿಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ.
13. ಭಾರತೀಯ ಕೃಷಿಪದ್ಧತಿಯ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿಯ ಪಾತ್ರ ಕುರಿತು ತಿಳಿಸಿ.
14. NREP ಯ ಧ್ಯೇಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿಸಿ.
15. DWCRA ದ ಧ್ಯೇಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಯರ ಜೀವನವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಲು ಅದು ಎಷ್ಟು ಸಮರ್ಥವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
16. ಭೂ ಸುಧಾರಣೆಗಳ ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ.
17. 1988 ರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ವಸತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಘೋಷಿಸಿರುವಂತೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ವಸತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಕಾರ್ಯತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ.

ಭಾಗ - D

(3×30=90)

ಕೆಳಗಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರವೂ 300 ಪದಗಳನ್ನು ಮೀರದಂತಿರಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ 30 ಅಂಕಗಳು.

18. ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಕಲಿತ ಪಾಠ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಭಾರತದ ಸಮುದಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಿ.
19. ಗ್ರಾಮೀಣದಿಂದ ನಗರ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನಡೆಯುವ ವಲಸೆಗಳನ್ನು ಅವುಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾದ ಅಂಶಗಳು ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ತೊಡಕುಗಳ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಿ.
20. ಭಾರತದ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಉತ್ತಮಾಂಶಗಳು ಹಾಗೂ ಕುಂದುಕೊರತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ.
21. ಸಮಗ್ರ ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಮತ್ತು IRDP ಯ ಮಿತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ.
22. ಸಾಮಾಜಿಕ ಅರಣ್ಯಗಾರಿಕೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಮತ್ತು ಜನರ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದ ಪಾತ್ರ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ.

[Turn over

PART – C

(6×15=90)

Answer *each* question in about 150 words. *Each* question carries 15 marks.

12. Discuss the role of caste as an institution of social stratification.
 13. Highlight the features of Indian agriculture and role of agriculture in rural development.
 14. Discuss the objectives of NREP and comment briefly its performance.
 15. Discuss the objectives of DWCRA and its potential to change lives of women.
 16. Discuss the meaning and scope of land reforms.
 17. Discuss the rural housing strategy as enunciated in the National Housing Policy of 1988.
-

PART – D

(3×30=90)

Answer *any three* of the following questions, *each* in about 300 words. *Each* question carries 30 marks.

18. Critically discuss the Community Development Programme in India in terms of key features and lessons learnt for rural development.
19. Discuss rural to urban migration in terms of the causes and implications for development.
20. Discuss the concept of decentralized planning and its merits and demerits in India.
21. Discuss the concept of integrated rural development and the limitations of the IRDP.
22. Discuss the concept of social forestry and the role of people's participation.

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉತ್ತರವೂ 100 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತಿರಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ 10 ಅಂಕಗಳು.

2. ಕೂಡು ಕುಟುಂಬದ ವಿವರಣೆ ಮತ್ತು ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ.
3. ಗ್ರಾಮೀಣ ವಸತಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಸಮಾಜೋ-ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ.
4. ಕಮಾಂಡ್ ಏರಿಯಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದರ ಧ್ಯೇಯಗಳೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿ.
5. ಬರಪೀಡನೆಯ ಪ್ರದೇಶ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ ಧ್ಯೇಯಗಳು ಮತ್ತು ಅದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ.
6. ಬೆಟ್ಟಪ್ರದೇಶ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಗಮನ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುವ ಅಂಶಗಳು ಯಾವುದು ಮತ್ತು ಅದರ ಧ್ಯೇಯಗಳೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.
7. ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪಾತ್ರ ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ.
8. ಗ್ರಾಮೀಣ ನಿರ್ಮಲೀಕರಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿ.
9. ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ಬ್ಯಾಂಕಿಂಗ್‌ನ ಧ್ಯೇಯಗಳು ಮತ್ತು ಗುರಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚಿಸಿ.
10. JRY ನ ಮುಖ್ಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಿ.
11. ಜೈವಿಕ ಅನಿಲ ಸ್ಥಾವರಗಳ ಮುಖ್ಯ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ.

PART – B

(10×10=100)

Answer each question in about 100 words. Each question carries 10 marks.

2. Discuss the definition and features of the Joint Family.
3. Discuss the socio-cultural factors in rural housing.
4. Outline the thrust and objectives of the Command Area Development Programme.
5. Discuss the objectives and core components of the Drought Prone Area Programme.
6. Highlight the focus and objectives of the Hill Area Development Programme.
7. Discuss the role of education in rural society.
8. Discuss the main aspects of rural sanitation.
9. Discuss the goals and objectives of banking for rural development.
10. Outline the salient features of JRY.
11. Highlight the shortcomings of biogas plants.

(3)

24/1

ಭಾಗ-A

(4×5=20)

ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಸುಮಾರು 50 ಪದಗಳಿಗೆ ಮೀರದಂತೆ ಉತ್ತರಿಸಿ. ಪ್ರತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ 5 ಅಂಕಗಳು.

1. ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳಿಗೆ ಕಿರು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ:

a) ಗ್ರಾಮ ಸಮುದಾಯದ ಸ್ವರೂಪ

b) ಗ್ರಾಮೀಣ ವಿದ್ಯುದೀಕರಣ

c) ಗ್ರಾಮೀಣ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಉದ್ಯೋಗವಿಲ್ಲದ ಪರಿಹಾರ

d) ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಗ್ರಾಮೀಣ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳು.

[Turn over

PART – A

(4×5=20)

Answer each question in about 50 words. Each question carries 5 marks.

1. Write short notes on the following :

- a) Features of the village community
- b) Rural electrification
- c) The concept of underemployment in the rural context
- d) Regional Rural Banks.

24/1

2010

RURAL DEVELOPMENT AND CO-OPERATION**Paper – I**

Time : 3 Hours]

[Maximum Marks : 300

INSTRUCTIONS

Each question is printed both in English and in Kannada.

Answers must be written in the medium specified (English or Kannada) in the Admission Ticket issued to you, which must be stated clearly on the cover of the answer book in the space provided for this purpose. In case of any doubt in the Kannada text, please refer to English text.

This paper has four Parts :

A	20 Marks
B	100 Marks
C	90 Marks
D	90 Marks

Marks allotted to each question are indicated in each Part.

All questions in Part A, Part B and Part C are compulsory.

Answer any three questions in Part D.

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ: ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸೂಚನೆಗಳ ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾಂತರವನ್ನು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಕೊನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ.

SEAL